

کتاب‌شناسی دکتر غلامرضا ستوده

شهلا پروین زاد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

الف: آثار تألیفی

• احوال و آثار خواجه شمس‌الدین محمد
حافظ شیرازی

تألیف: دکتر غلامرضا ستوده. چاپ اول، شیراز، انتشارات کمپسیون ملی یونسکو در ایران، ۱۳۶۷، ۱۸ ص فارسی + ۱۴ ص انگلیسی، مصور، خشتی.

رساله کوچک فارسی و انگلیسی حاضر را دکتر ستوده به مناسبت مراسم بزرگداشت بین‌المللی حافظ تدوین کرده است. وی در این اثر کوشیده است نخست پرسش‌های بنیادی چندی را درباره زندگی، زمانه و معاصران حافظ مطرح کند و سپس منابع متقدم و چاپ‌های تصحیح شده دیوان حافظ و اقدم نسخ را معرفی نماید.

کارنامه علمی استاد غلامرضا ستوده تلاش عاشقانه سی ساله در مؤسسه لغت نامه دهخدا، است. علاوه بر آن دو تألیف مستقل، تصحیح و چاپ دو اثر ادبی، کوشش در گردآوری و چاپ پنج اثر ارزنده، تألیف دو کتاب مشترک، همکاری در تألیف چند فرهنگ فارسی به فارسی - فارسی به چینی - چینی به فارسی - کره‌ای به فارسی، کمک در ترجمه یک اثر فارسی به زبان چینی و ویراستاری و اقدام در چاپ چند متن ادبی رقم خورده است.

برخی از آثار استاد به دلیل نوآوری به صورت کتاب کمک‌درسی در آمده و بعضی دیگر، به دلیل جامعیت و نوآوری به عنوان کتاب‌های درسی دانشگاهی انتخاب شده و از سال ۷۱ تاکنون دوازده بار تجدید چاپ شده است. در فهرستی که پیش رو دارید، نخست کتاب‌های استاد را با رعایت تقدم زمانی معرفی کرده ایم و سپس فهرست مقالات وی آمده است.

در یک دسته بندی کلی، آثار استاد را در شش بخش تنظیم کرده ایم که در زیر می‌خوانید:

الف: آثار تألیفی.

ب: آثاری که به کوشش استاد چاپ و منتشر شده‌اند.

ج: آثار مشترک

د: همکاری در تألیف فرهنگ‌های فارسی به فارسی و فرهنگ‌های خارجی.

ه: کمک در ترجمه آثار.

و: ویراستاری، تصحیح و اهتمام در چاپ متون ادبی.

تألیف: دکتر غلامرضا ستوده. چاپ دوازدهم، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۶، (چاپ اول، ۱۳۷۱)، ۵۷۰ ص، وزیری.

«مرجع‌شناسی» در یک تعریف کلی، شناخت منابع تحقیق، طرز استعمال و کاربرد آن ابزار و استفاده از منابع و مأخذ است. به تعبیر دیگر، کتاب‌های مرجع در تحقیقات ادبی، همچون ابزار تحقیق در آزمایشگاه‌های علوم تجربی است و از آنجا که هر دانشی منابع تحقیق ویژه‌ای دارد و منبع تحقیق در علوم ادبی اجمالاً متون نظم و نثر است، استاد ستوده شمار زیادی از آثار مرجع در این زمینه را در اثر حاضر معرفی کرده است. کتاب استاد ستوده در دو بخش سامان یافته، بخش نخست، مطالبی است در زمینه مرجع‌شناسی و بخش دوم، حاوی اصول و نکاتی است درباره روش تحقیق در ادبیات فارسی همراه پیوستی درباره نظام صوری تحقیق. از آنجا که شرط لازم در پژوهش‌های ادبی مستلزم مراجعه به کتابخانه‌ها و آشنایی با روش‌های کتابداری است، استاد ستوده در آغاز اثر، نظام‌های کتابداری جدید و طرز استفاده از برگه‌دانه‌های کتابخانه‌رانی نیز توضیح داده است.

مرجع‌شناسی / آشنایی با کتابخانه / عناصر تشکیل‌دهنده متن / تاریخچه فرهنگ نویسی فارسی / بررسی تحلیلی کتاب‌های لغت / تذکره‌های عمومی / بیاض، جنگ، مرقع، کشکول / کتاب‌های تاریخ ادبیات / تألیفات مستقل درباره شرح حال و آثار شاعران و نویسندگان / تراجم و شرح حال‌ها / علم فهرست / کتابشناسی و فایده آن / احادیث یا اخبار و روایات / دایرة المعارف یا دانشنامه و خصوصیات آن / منابع عربی در تحقیقات ادب فارسی / خصوصیات کتابهای مرجع / روش تحقیق در ادبیات فارسی / اصول تألیف و تحقیق مستقل / نظام معنوی تحقیق / تصحیح متون خطی / تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی / روش‌های ضبط و ثبت تاریخ و سنوات / علایم سجاوندی و «قطع کتاب» تنها برخی از عناوین پر شمار فهرست بلند این اثرند.

ب: آثاری که به کوشش استاد ستوده چاپ و منتشر شده‌اند.

مجموعه خطابه‌های نخستین کنگره تحقیقات ایرانی (۲)

الف: تحقیقات ادبی دوره اسلامی

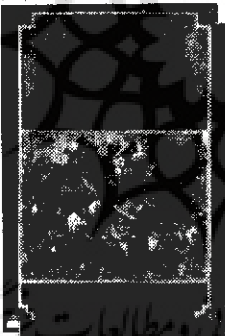
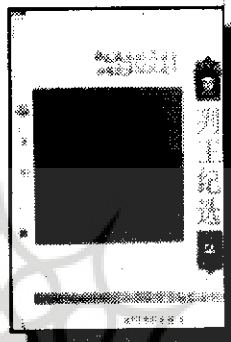
«تصحیح دیوان ناصر خسرو» از دکتر مهدی محقق / «محتویات دیوان انوری» از دکتر سیدجعفر شهیدی / «مفاهیم اخلاق در ادبیات فارسی» از فوشه کور / «شرح اشعار خاقانی شروانی» از دکتر سیدضیاءالدین سجادی / «در جست و جوی حافظ صحیح» از مسعود فرزاد / «حافظ‌شناسی در آینده» از مایکل هیلمن / و «در پیرامون سبک» از دکتر پوران شجیعی.

ب: تاریخ و جغرافیای دوره اسلامی

«تاریخ ایران چگونه باید تدوین شود؟» از دکتر محمداسماعیل رضوانی / «خاندان بلعمیان» از دکتر علی اکبر شهابی / «نقش مردم ایران در مدافعه از تهاجم مغولان» از دکتر حسینقلی ستوده / «مورخان همدان و تواریخ گمشده آن» از پرویز اذکابی / و «مشهد» از تقی بینش.

ج: ادبیات معاصر

«ادبیات گذشته ایران و اخلاق» از دکتر محمدعلی اسلامی نلوشن / «اشعار سیاسی و اجتماعی در دوره مشروطیت» از دکتر عبدالوهاب نورانی وصال / «تحول قالب‌های کهن» از غلامرضا ارژنگ / و «ویژگی‌های هنری در شعر امروز ایران» از دکتر ابوالفتح حکیمیان.

مجموعه خطابه‌های نخستین کنگره تحقیقات ایرانی (۲)

به کوشش: دکتر غلامرضا ستوده، چاپ اول، تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، آذر ۱۳۵۴، ۵۲۶ ص، وزیری.

نخستین کنگره تحقیقات ایرانی، در شهریور ماه ۱۳۴۹ در دانشگاه تهران برگزار شد. خطابه‌های این کنگره با تأخیری طولانی در سه جلد منتشر گردید. جلد حاضر حاوی ۳۸ مقاله و مربوط به شعبه‌های «باستان‌شناسی و تاریخ هنر»، «تاریخ و جغرافیای پیش از اسلام»، «دین و عرفان و فلسفه»، «علوم قدیم ایرانی»، «مردم‌شناسی و فرهنگ عامه» و همچنین «کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی» است که به کوشش دکتر ستوده چاپ و منتشر شده است.

برخی از عناوین فهرست شعبه‌های ششگانه کتاب عبارتند از:

الف: شعبه باستان‌شناسی و تاریخ هنر

«نتیجه‌های حفاری قصر ابونصر» از ریچارد فرای /

به کوشش: دکتر غلامرضا ستوده. چاپ اول، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، اسفند ۱۳۵۳، ۶۰۲ ص، وزیری.

جلد دوم مجموعه خطابه‌های نخستین کنگره تحقیقات ایرانی، در برگزیده ۴۰ مقاله مربوط به شعبه‌های «تحقیقات ادبی دوره اسلامی»، «تاریخ و جغرافیای دوره اسلامی» و نیز «ادبیات معاصر ایران» است.

برخی از عناوین هر شعبه از تحقیق و نویسنده آن در پی می‌آید:

«کرم‌نشاها باستان و آثار تاریخی آن» از مسعود گلزاری / «گیلان و آثار تاریخی آن» از دکتر منوچهر ستوده / «تخت جمشید» از گردگروپ / «منشاء خط و سهم ایران در این بزرگترین اختراع بشری» از عبدالحمید نیرنوری.

ب: شعبه تاریخ و جغرافیای پیش از اسلام «دین مادها» از دکتر فرهاد آبادانی.

ج: شعبه دین و عرفان

«یادداشتی درباره معنی انسان و انسانیت» از دکتر داوری / «ایرانیان و علوم دینی اسلامی» از دکتر ابوالقاسم گرجی / «فرقه نوربخشیه» از دکتر ناصرالدین شاه حسینی / «تزاری و حافظ» از سیدعلیرضا مجتهدزاده / «نظریه‌های اقتصادی زرتشت» از محسن صبا.

د: شعبه علوم قدیم ایرانی

«کتاب‌های کیمیاوی رازی» از حسنعلی شعبانی / «تسوی ریاضیدان ایرانی» از ابوالقاسم قربانی / «بنیانگزاران علوم در اسلام بیشتر ایرانی بودند» از ابوالقاسم حبیب‌اللهی نوید.

ه: شعبه مردم‌شناسی و فرهنگ عامه

«ترانه‌های روستایی گیلانی یا مرواریدهای گیلک» از تیمور گرگین / «روش گردآوری فرهنگ مردم» از ابوالقاسم انجوی شیرازی / «ایل قشقای» از دکتر سیروس شفق.

و: شعبه کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی

«آثار خواجه عبدالله انصاری» از رکن‌الدین همایون‌فرخ / «آثار عمادالدین محمود شیرازی» از محمدتقی دانش‌پژوه / «معرفی نسخه‌های خطی ممتاز همدان» از جواد مقصود.

در شناخت اقبال

مجموعه مقالات کنگره جهانی بزرگداشت علامه

اقبال لاهوری

به کوشش: دکتر غلامرضا ستوده، چاپ اول، تهران، دانشگاه تهران - وزارت ارشاد اسلامی، آذر ۱۳۶۵، ۵۲۶ ص ۲۰۰ ص عربی + ۱۴ ص انگلیسی، وزیری.

برگزاری کنگره علامه اقبال لاهوری در دانشگاه تهران، به مناسبت یکصد و هشتمین سالگرد تولد این اندیشمند بزرگ و شاعر پارسی‌گو، فرصت خوبی فراهم آورد تا وجوه گوناگون اندیشه و هنر اقبال بیش از پیش شناخته شود.

ستیزه گر باغرب» از دکتر سیدجعفر شهیدی / «اقبال و وحدت جهان اسلام» از دکتر عبدالشکور احسن / «برگسون و نیچه در تفکر اقبال» از دکتر اعوانی / «شیوه غزلسرای اقبال» از دکتر حاکمی / «جنبه عرفان اسلامی اقبال» از دکتر عبدالله خالدی / و «تضمینات فارسی اقبال» از دکتر سیدامیر حسن عابدی.

سیمای رستم در شاهنامه

بکوشش: دکتر غلامرضا ستوده. چاپ اول، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، دی ماه ۱۳۶۹، ۱۱۹ ص، همراه با چند تابلو خط، مینیاتور، برگهایی از شاهنامه‌های قرن دهم هجری و یک تابلو رنگ روغن، وزیری.

دکتر ستوده به مناسبت هزارمین سال تدوین شاهنامه، تحت عنوان «سیمای رستم در شاهنامه» زندگی رستم پهلوان نامدار ایران زمین را از تولد و شیرخوارگی تا جوانی، رزم‌ها و سرانجام پیری و مرگ او، در یک هزاریت گزیده از شاهنامه ترسیم کرده است. طالع رستم / رستم در لحظه تولد / دوران شیرخوارگی رستم / رستم در نوجوانی / رستم از زبان رستم / رستم از زبان دیگران / نمایشی از رزم‌های رستم / آغاز داستان سهراب / کشته شدن سهراب اندوه بزرگ رستم / نیرنگ شغاد و فرجام کار رستم / رفتن سیاوش در آتش / پیری فردوسی / برگزیده‌هایی از اندیشه فردوسی در شاهنامه / داستان لنبک / «شاهنامه از زبان فردوسی»، برخی از عناوین فهرست این اثرند.

میرم از این پس که من زنده‌ام

مجموعه مقالات کنگره جهانی بزرگداشت فردوسی به کوشش: دکتر غلامرضا ستوده، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۴، ۱۰۹۲ ص، وزیری.

دی ماه سال ۶۹ دانشگاه تهران میزبان کنگره جهانی بزرگداشت فردوسی حماسه‌سرای بزرگ ایران بود. در این کنگره که به مناسبت هزاره تدوین شاهنامه برگزار شد، ۱۲۰ تن از استادان و شخصیت‌های فرهنگی از ۲۳ کشور جهان و نیز ۱۷۰ نفر از استادان کشورمان شرکت داشتند. در برپایی این کنگره بزرگ، بیش از ۲۷۰ مقاله و شعر از سوی

آنچه در مجموعه حاضر به همت دکتر ستوده گردآوری شده، شامل ۳۴ سخنرانی فارسی، دو مقاله به زبان انگلیسی و دو مقاله به زبان عربی، به انضمام اشعاری است که در شب شعر اقبال قرائت شده بود.

عناوین برخی از مقالات این دفتر پس از سخنان رئیس وقت دانشکده ادبیات و علوم انسانی (دکتر مجتبوی) و نیز متن سخنرانی آیت‌الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای، چنین است: «ماهیت و اهمیت فلسفه اقبال» از استاد غلامرضا سعیدی / «اقبال

صاحب‌نظران به دفتر دبیرخانه کنگره ارسال و ارایه شد که شمار زیادی از آنها به همت دکتر ستوده آماده‌سازی و در این کتاب آورده شده است.

برخی از عناوین مقالات این دفتر عبارتند از:

«شاهنامه‌شناسی در ژاپن» از پرفسور کورویانگی / «شاهنامه و هویت ملی ایران» از پرفسور فضل‌الله رضا / «دلاور سپهدار طوس مذکور در شاهنامه» از پرفسور نذیر احمد / «اخلاق در شاهنامه فردوسی» از دکتر محمدعلوی مقدم / «صفت‌های شاعرانه در شاهنامه» از دکتر خسرو فرشیلورد / نبرد روانی در جنگ‌های رستم در شاهنامه فردوسی» از دکتر غلامرضا ستوده / «شاهنامه فردوسی در کتابخانه‌های قدیم چین و مقایسه آنها» از جانگ هوی / «فردوسی و لغات عربی» از دکتر محمدجعفر معین‌فر / «موسیقی شاهنامه و موسیقی در شاهنامه» از دکتر ایرج گل‌سرخ / «ادبیات عرب در شاهنامه» از محمد جمال‌الدین / «شاهنامه و هند» از پرفسور امیرحسین عابدی / «ایران در شاهنامه» از دکتر حسن انوری / و «نمادشناسی اسطوره‌ای در اسطوره ضحاک» از دکتر میرجلال‌الدین کزازی.

ج: آثار مشترک

«تحمیدیه در ادب فارسی (جلد اول)»

تالیف: دکتر غلامرضا ستوده / محمدباقر نجف‌زاده
بارفروش: چاپ اول، تهران، انتشارات واحد فوق
برنامه بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی،
زمستان ۱۳۶۵، ۲۹۰ ص، رقی.

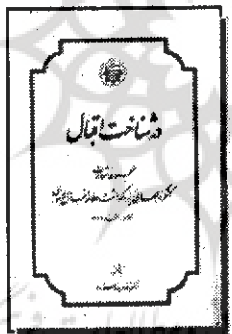
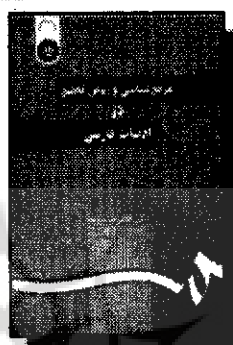
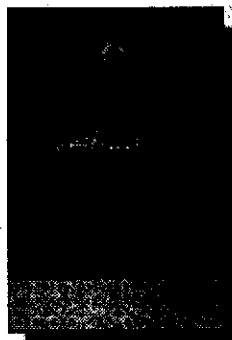
«تحمید» در لغت به معنای مبالغت کردن در حمد و نیک ستودن و پی در پی ستایش کردن است. در اصطلاح علوم ادبی، «تحمید» به معنی بسیار حمد گفتن برای خدا و ذکر نام و ادای احترام به پیامبر اسلام محمد مصطفی (ص) در صدر خطبه‌ها و دیباچه کتاب‌ها است.

تحمیدیه‌ها نمونه کاملی از نثر فنی مصنوع و منسجم و در عین حال، تابع تحول سبک نثر هر دوران است. در این اثر سه جلدی که تنها دو جلد آن تاکنون منتشر شده، مولفان با تفحص در نزدیک به ۵۰۰ کتاب نظم و نثر، تحمیدیه‌ها را با رعایت توالی زمانی گرد آورده‌اند. فراهم‌کنندگان این مجموعه، خود معترفند که تحمیدیه‌های گردآوری شده در این سه دفتر، جامعیت تمام نداشته و چه بسا متونی هنوز در زبان فارسی باشد که تحمیدیه داشته و از نظر آنها دور

بارفروش: چاپ اول، تهران، واحد انتشارات بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۹، ۲۵۴ ص، رقی.

جلد دوم تحمیدیه در ادب فارسی، ادامه جلد اول این اثر است. در جلد نخست، مولفین تحمیدیه‌های نویسندگان و شاعران مسلمان را تا قرن هفتم هجری ارایه داده‌اند و جلد دوم، حاوی تحمیدیه‌های قرن هشتم تا دهم است.

چنان‌که می‌دانیم دانشمندان، نویسندگان و شاعران مسلمان ایرانی در هر علم و موضوعی که تصنیف کرده‌اند، ابتدا بر اساس مفاهیم قرآن و احادیث و سپس با استعانت از اصطلاحات آن دانش، تحمیدیه نوشته‌اند. جمع‌آوری این تحمیدیه‌ها منبعی مهم برای بسیاری از تحقیقات در زبان و ادب فارسی خواهد بود.

«فرهنگ متوسط دهخدا (جلد اول، آ- زهره) - جلد دوم، س- ی ی ی»

به کوشش غلامرضا ستوده، ایرج مهرکی، اکرم سلطانی. زیر نظر: دکتر سیدجعفر شهیدی، چاپ اول، تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، زمستان ۱۳۸۵، ۱۶۱۵ ص، وزیری
در بخشی از مقدمه این اثر درباره علت تألیف این فرهنگ می‌خوانیم:

در بین یادداشت‌های پراکنده دهخدا مطلبی هست که نشان‌دهنده آینده‌نگری و توجه او به ارزش کاری است که بنیاد نهاده: «... و از این کتاب که چون رکنی برای لغت فارسی است، انواع دیگر لغت‌نامه توان کرد، از مختصر و متوسط و میانه این دو، با

شاهد قلیل و متوسط یا بی‌شاهدی...»
فرهنگ متوسط دهخدا را مولفین بر اساس لغت‌نامه دهخدا و با تغییراتی ویژه، برای مخاطبانی تدوین کرده‌اند که به تعبیر دکتر محمدشکرچی زاده، نیازی به شرح مفاهیم و اسامی خاص ندارند و یافتن معانی و اژگان دشوار، آنان را بسنده است.

نکته مهم و در خور یادآوری این که این فرهنگ در مقایسه با لغت‌نامه دهخدا در سه مورد:

الف: مدخل‌ها

ب: شرح مدخل‌ها

ج: واژگان جدید و معانی تازه

دچار «حذف»، «تغییر» و «افزودگی» شده که تفصیل

آنها همراه با جدول نشانه‌های اختصاری در مقدمه

مانده باشند؛ با این همه، مولفین کوشیده‌اند تا اثری از قلم نیفتد.

نکته در خور ذکر این که در این اثر، تحمیدیه کتاب‌هایی که از عربی به فارسی ترجمه شده نیز از لحاظ ترتیب تاریخی در همان قرنی آمده که کتاب در آن قرن تألیف شده است.

«تحمیدیه در ادب فارسی (جلد دوم)»

تالیف: دکتر غلامرضا ستوده / محمدباقر نجف‌زاده

جلد اول این فرهنگ دو جلدی آمده است.

۵- همکاری استاد ستوده در تألیف فرهنگهای فارسی

به فارسی و فرهنگهای خارجی

۱- همکاری در تدوین لغت نامه دهخدا؛ بخشی از

حرف میم و بخشی از حرف «ح» و «ب»

۲- همکاری در تدوین فرهنگ کشاورزی و منابع

طبیعی (یک جلد)

۳- همکاری در فرهنگ فارسی به چینی (یک

جلدی)

۴- همکاری در فرهنگ چینی به فارسی (یک جلدی)

۵- همکاری در فرهنگ ضرب المثل های فارسی به

چینی (یک جلدی)

ه: کمک در ترجمه آثار

همکاری با پرفسور جان هون نی یین در ترجمه

داستان های برگزیده از شاهنامه فردوسی

و: ویراستاری، تصحیح و اهتمام در چاپ متون ادبی

گلستان بوستان سعدی شیرازی

مقابله، تصحیح و چاپ متن: دکتر غلامرضا ستوده.

چاپ اول، تهران، انتشارات طلایه، ۱۳۶۹، ۶۱۱

ص، وزیری.

این نسخه از گلستان و بوستان سعدی، به تصحیح

و مقابله استاد ستوده و خط هنرمند معاصر، آرش

متین نژاد است.

یادآوری این نکته ضروری است که نسخه رونویس

شده گلستان در این کتاب، جزو نسخه های معتبر و

مقابله شده گلستان است ولی چون در مقدمه آن

ذکری از خصوصیات نسخه های مورد مقابله نیامده

بود؛ دکتر ستوده نسخه رونویس شده اثر را با نسخه

مصحح فروغی - به کوشش بهاء الدین خرمشاهی -

مقابله کرده، اختلافات دو متن را در پایان کتاب

آورده است تا هم متن نوشته شده با یکی از متون

منقح این دو اثر منطبق باشد و هم ضبط متن مأخذ

در دسترس و اختیار اهل تحقیق بوده باشد. در مورد

بوستان نیز به همین شیوه عمل شده است.

کلیات عرفی شیرازی (دوره دو جلدی)

جلد اول شامل غزلیات، جلد دوم و سوم مشتمل بر

قصیده ها، ترکیب بندها و قطعات به کوشش و

تصحیح: پرفسور ولی الحق انصاری. چاپ اول،

تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۸، جلد اول

۹۲۹+۶۶ ص، جلد دوم و سوم ۲۷۸+۳۵ ص،

۱۰+۵۲۴ ص، وزیری.

از ۳۸ نسخه معتبر از دیوان عرفی و تعداد بسیاری

نسخه های دیگر را وجهه همت خویش قرار داده و

به تعبیر استاد ستوده، به نتایجی رسیده که تاکنون

هیچ محقق و تذکره نویسی متوجه آن نبوده است.

دکتر ولی الحق انصاری در این اثر، نه تنها قصاید،

غزلیات، قطعات، رباعیات، مثنویات، ساقی نامه

و ترکیب بندها، بلکه اشعار ناتمام عرفی را نیز

براساس شمارش دقیق به دست داده و همراه آن،

احوال شخصی عرفی را هم بر مبنای اطلاعاتی که در

تذکره ها یافت می شود، به رشته تحریر در آورده

است. دکتر انصاری همچنین، منشآت و مکاتیب

عرفی و مقدمه هایی را که وی بر برخی از فالنامه ها

نوشته، از روی نسخه ای معتبر در کلیات عرفی آورده است.

فهرست مقالات دکتر غلامرضا ستوده

* شاهنامه رسالت عصر فردوسی، جشن نامه استاد

محمد پروین گنابادی، ۱۳۵۳.

* ملاحظاتی در باب تعلیم زبان فارسی به خارجیان،

نشریه انجمن استادان زبان و ادبیات فارسی، شماره

۱- ۱۳۵۴.

* در آمدی به مرجع شناسی، مجله راهنمای کتاب،

شماره ۱۸-۱۰-۱۲، ۱۳۵۴.

* طرحی در بدیع، مجله دانشکده ادبیات و علوم

انسانی دانشگاه تهران، ۲۲-۳-۴، اسفند ۱۳۵۴.

* رگه هایی از تفکر شرقی سگ ولگرد، مجله

سخن، ۲۵-۶، ۱۳۵۵.

* نگاهی به آموزش دانشگاهی چین، مجله سخن،

۲۶-۸، مرداد ۱۳۵۷.

* بررسی چند نسخه خطی فارسی در چین، مجله

راهنمای کتاب، ۲۱-۱۲-۸، اسفند ۱۳۵۷.

* نقش حرکات و اصوات در مکالمه فارسی، مجله

دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران،

۲۴-۳-۴، مرداد ۱۳۵۸.

* سبک سخنوری عصر صفوی را چه بنامیم؟

یادنامه دکتر محمود افشار یزدی، جلد اول، ۲۰۴ و

مجله بیاض - دهلی، دسامبر ۱۳۸۴.

* روش تدریس متون فارسی به خارجیان، مجموعه

مقالات مسایل زبان فارسی، سومین سمینار، خرداد

۱۳۶۵.

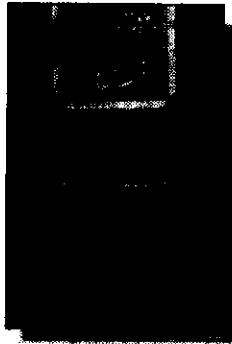
* پیامی بر جام، مجله نشر دانش، ۱۰:۸، ۱۳۶۶.

* جلوه های صفات پیامبر در ادبیات فارسی، مجله

دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران،

۲۶-۴-۱، پاییز ۱۳۶۷.

* تحمیدیه در آثار فارسی اقبال لاهوری، اقبالیات -

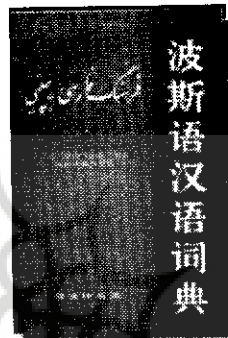
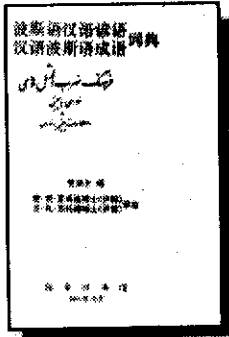

تصحیح حاضر در حقیقت تدوین رساله دکتری پرفسور ولی الحق انصاری عضو هیات علمی دانشگاه لکنهو، هند تحت عنوان «تصحیح کلیات آثار عرفی شیرازی» است.

آن گونه که در مقدمه این کتاب آمده، ویراستاری، نمونه خوانی و مدیریت چاپ این اثر به عهده دکتر غلامرضا ستوده بوده است.

به جرأت می توان گفت که تصحیح حاضر، نمونه ای عالی از جست و جوی عالمانه محقق است که در پی مقصود خویش، نقد و بررسی مستقیم و مقابله بیش

- پاکستان، ویژه ۴، ۱۳۶۷/۱۹۸۹ م.
- * نقدی بر پژوهشنامه خبری، نشریه پژوهشنامه خبری دانشگاه تهران، ۷:۳، ۱۳۶۸.
- * هشت کتاب افغانی، مجله آینده، ۱۶-۱۴، تیرماه ۱۳۶۹.
- * احوال و آثار خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی، نشریه فردوس، جزوه مستقل، ۱۳۶۹.
- * نوشته‌ای به شوق حافظ‌نامه، سفینه حافظ، ضمیمه مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، «ویژه‌نامه»، ۱۳۶۹.
- * منم رستم آفتاب سپیده دمان، کیهان هوایی (ویژه‌نامه ادب و هنر)، آذر ۱۳۶۹.
- * چرا فردوسی؟ نشریه فردوس (ویژه‌نامه کنگره هزارمین سال شاهنامه فردوسی)، شماره ۱، دی‌ماه ۱۳۶۹.
- * فردوسی از کدام نگاه؟ نشریه فردوس (ویژه‌نامه کنگره هزارمین سال شاهنامه فردوسی)، شماره ۲، دی‌ماه ۱۳۶۹.
- * فردوسی از نگاه سوم، نشریه فردوس، شماره ۳، دی‌ماه ۱۳۶۹.
- * فردوسی شیعه مظلوم، مجله سوره ۲:۱۰، دی‌ماه ۱۳۶۹.
- * شعر تکیه‌گاه نثر، ویژه‌نامه «هنر و ادب» کیهان هوایی خرداد ۱۳۷۰.
- * ادب عرفانی در پناه مردان روحانی، مجموعه مقاله‌های سمینار بررسی ادبیات انقلاب اسلامی، دی‌ماه ۱۳۷۰.
- * در مورد مورد. مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، ۲۸:۳ و ۲۹-۴:۱ و ۲، ۱۳۷۰.
- * نگاهی به لغت‌نامه و یاران دهخدا، هفتاد مقاله صدیقی، جلد دوم، ۱۳۷۱.
- * مراکز آموزش زبان فارسی در جهان، مجله آینده، ۱:۱۸، اسفند ۱۳۷۱.
- * کوه و شگفتی‌های آن در آثار نظامی، مجله آشنا ۹:۲ و مجموعه مقالات کنگره نظامی، اسفند ۱۳۷۱.
- * رود سروده‌های کهن فارسی در «تی‌بین چین»، کیهان هوایی (ویژه‌نامه هنر و ادب)، خرداد ۱۳۷۲.
- * آرزو در ترازو، مجموعه مقالات کنگره ولایت اهل بیت در گستره ادب فارسی، تبریز، خرداد ۱۳۷۳.
- * برخی ترکیب‌های ریشه‌ای در شاهنامه فردوسی،

- مجموعه کنگره فردوسی در تاجیکستان، شهریور ۱۳۷۳.
- * نقش فرهنگ در فرهنگ، آبان ۱۳۷۳.
- * شرح حال استاد محمدتقی دانش‌پژوه، دایرةالمعارف ترکیه-الموسوعة الاسلامیه، ۱۳۷۵.
- * نبرد روانی در جنگهای رستم، (مجموعه مقالات کنگره جهانی بزرگداشت فردوسی)، ۱۳۷۵.
- * مثنوی در لغت‌نامه، مجله گلستان، نشریه فصلنامه شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی در آمریکای شمالی، سال اول، تابستان ۱۳۷۶.

- * برخی واژه‌های ویژه در گویش بیرجند، دبیر ادیب-یادنامه دکتر دبیر میاقی. انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، آبان ۱۳۷۶.
- * نکته‌هایی درباره استاد دکتر محمدمعین، هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب در تهران، اردیبهشت ۱۳۷۷.
- * کنجای‌های سلمان ساوجی در طبیعت، خلاصه در نمونه مقاله‌های کنگره بین‌المللی سلمان ساوجی اردیبهشت ۱۳۷۷.
- * کوه و شگفتی‌های آن در آثار نظامی و مقایسه آن با شاهنامه فردوسی، مجله گلستان، سال دوم، تابستان ۱۳۷۷.
- * لزوم آشنایی دانشجویان خارجی با مرجع شناسی فارسی، دومین مجمع بین‌المللی آموزش زبان فارسی، ۱۳۷۷.
- * مقدمه‌ای بر کتاب «یک بیت از هزاران»، انتشارات سیمین، ۱۳۷۷.
- * مقدمه‌ای بر کتاب «کلیات عرفی شیرازی»، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۷.
- * چهارده سال همکاری دکتر یحیی مهدوی با مؤسسه لغت‌نامه دهخدا، مهدوی‌نامه، ۱۳۷۸.
- * ویژگی‌های متون نثر فارسی عرفانی، کتاب ماه ادبیات و فلسفه، بهمن ۱۳۷۸.
- * چند نمونه از اندیشه‌های قرآنی در شعر خراسانی، نخستین همایش قرآن و ادب فارسی، اردیبهشت ۱۳۸۲.
- * نگاهی به زندگانی سید اجل عمر شمس‌الدین، همایش بزرگداشت سیداجل شمس‌الدین، اسفند ۱۳۸۲.
- * بهار از کدام منظر؟، همایش بزرگداشت ملک‌الشعرا بهار، اردیبهشت ۱۳۸۳.
- * جلوه‌هایی از انتظار و ظهور در شعر فارسی، دومین همایش ایران‌شناسی، دی‌ماه ۱۳۸۳.
- * تولدی در بهار، یانوروز و زادروز در شعر فرزین، یادواره استاد عبدالحسین فرزین، دی‌ماه ۱۳۸۳.
- * سنایی- شهرت یا گمنامی، همایش نکوداشت حکیم سنایی، فروردین ۱۳۸۴.
- * مروری بر سی سال همکاری علمی با دانشگاه پکن، هم‌اندیشی «فرهنگ در شرق آسیا»، خرداد ۱۳۸۵.
- * چند مدخل تازه یافته در کشف الاسرار میبندی.
- * نامها و صفات خدایی در آثار نظامی و مقایسه آن با شاهنامه و چند اثر دیگر.